

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemanje za celo leto 6 kron, za pol leta 3 krone in za četrt leta 1 krono 50 vin., — po pošti prejemanje pa za celo leto 7 kron, za pol leta 3 krone 50 vin., za četrt leta 1 krona 80 vin. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 80 vin. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (insetate) vzprejmlje upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 16 vin., za dvakrat 24 vin., za trikrat 30 vin. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 10. maja 1901.

Politični oddelek.

Afera z žlindro.

Politična karijera gospoda dr. Ivana Šusteršiča je našla dne 1. maja hiter in žalosten konec. Ta dan je gospod dr. Šusteršič izgubil veliko parlamentarno bitko, vsled katere je nemogoče, da bi v parlamentu in v državi še kdaj igral kako vidno ulogo in imel še kaj vpliva.

S to bitko pa je tudi zaključena afera, ki ni bila častna niti za gospoda dr. Šusteršiča niti za njegovo stranko, afera, ki je tako žalosten pojav v našem javnem življenju, da jednacega ne poznamo.

Afera z žlindro je sedaj vsestransko pojasnjena, in ker so „Novice“ v boju zoper kmetijsko družbo ostale zveste svojim tradicijam in se borile za našo prezaslužno kmetijsko družbo, hočemo to zadevo tu pojasniti.

Leta 1899. je katoliško-narodna stranka poskusila, se skrivaj polastiti kmetijske družbe. To je naletelo na odpor. Gospod dr. Šusteršič je uvidel, da ne dobi kmetijske družbo tako lahko v roke, dokler bo imelo ljudstvo zaupanje v družbo, in zato je poskusil podkopati to zaupanje z nelepo zvijačo.

„Gospodarska zveza“ je nakrat razglasila, da prodaja žlindro po 20 kr. ceneje kakor kmetijska družba, ki je žlindro prodajala za lastno ceno torej brez dobička. Kakor se je izkazalo pri dveh sodiščih, v Kamniku in v Ljubljani, ter v parlamentu, je gosp. dr. Šusteršič sam zaukazal, da naj „Gospodarska zveza“ prodaja žlindro z izgubo, in zavezal se je, da plača sam vso izgubo. Plačal je tudi v resnici 2000 K.

Ako bi bil gosp. dr. Šusteršič daroval to svoto, da dobe člani „Gospodarske zveze“ za posebno nizko ceno, bi moral vsakdo reči: klobuk dol pred takim možem! Toda gosp. dr. Šusteršič tega namena ni imel. Prodajal je žlindro z izgubo in plačal izgubo v namen, da bi nato

mogla „Slovenec“ in „Domoljub“ sumničiti kmetijsko družbo, da ne zna gospodariti in da zapravlja denar.

Tako sistematično očitaje se je tudi res vprizorilo. „Slovenec“ in „Domoljub“ sta pozabila, da sta glasili kranjske duhovščine in delala sta — hotè ali nehotè — kmetijski družbi v nebo vpijočo krivico, katere — in to je posebno žalosten pojav — še do danes nista popravila.

Kmetijska družba je stvar pojasnjevala in pojasnjevala, a vse je bilo zastoj, ščuvalo se je dalje proti njej, sumničilo se jo je dalje. Pozitivnega uspeha, ki ga je želel dr. Šusteršič, pa ni imelo, kajti vzlic temu ščuvanju ni katoliško narodna stranka pri občnem zboru kmetijske družbe dne 26. oktobra 1899 ničesar opravila.

Ta „volilni manever“ je bil vsekako skrajno nemoralen in zasluži toliko ostrejšo obsodbo, ker je bil naperjen zoper kmetijsko družbo.

Roko v roki s tem je pa „Gospodarska zveza“ tudi kar direktno oškodovala kmete s tem, da jim je 16 odstotno žlindro prodajala kot 18 odstotno, da je torej manj vredno blago prodajala kot polnovredno.

Gosp. dr. Šusteršič je sam provzročil, da je državni zbor prišel v položaj, izreči o tej stvari sodbo. Zahteval je sam, naj preišče parlament celc zadevo z žlindro. Namen njegov je bil, naj mu parlament s slovesno izjavo potrdi, da ni storil nič nedopustnega, nič nepoštenega. Toda parlament tega ni storil. Odrekel je gosp. dr. Šusteršiču vsako najmanjše zadoščenje, a najpomembnejše je, da je z ogromno večino, s 182 proti samo 33 glasom odrekel zadoščenje za žaljivi klic: Sodišče je reklo, da ima dr. Šusteršič od žlindre umazane roke.

Sedaj je stvar v redu. Katoliško-narodno stranko je zadela katastrofa, ki se ne da z zaupnicami ne prikriti, ne popraviti. Gospod dr. Šusteršič je v parlamentu uničen, naj že odloži mandat ali ga obdrži. Plačal je jako drago vojno zoper kmetijsko družbo in njegova stranka jo je še dražje plačala, ker je kompromitirana. Der Fluch der bösen That . . .